

Integraal Huisvestingsplan Sport en Bewegen

Netwerkbijeenkomst sportieve vastgoedmanagers
Bouwstenen voor Sociaal

13 april 2026

Kenniscentrum Sport & Bewegen

- Wetenschappelijke en praktische kennis beschikbaar en toepasbaar maken
- Producten en instrumenten, artikelen, best practices, erkende interventies, kennisbank
- Presentaties, webinars, workshops

Meedoen door sport en bewegen

Beweeggedrag

Waarde van sport en bewegen

Duurzame sportsector

Bewegvriendelijke omgeving

Topsport

Esports, gaming en gamification

Aanleiding IHP Sport en Bewegen

Gemeenten vallen in financieel ravijn

Onderdeel van Het ravijn

**GROTE OPGAVEN IN EEN
BEPERKTE RUIMTE**
RUIMTELIJKE KEUZES VOOR EEN
TOEKOMSTBESTENDIGE LEEFOMGEVING

Druk op sportaccommodaties neemt sterk toe, wel grote regionale verschillen

🕒 28 september 2024

synarchis

Ruimte voor sport is ruimte voor een gezonde samenleving

28 november 2024

NOC*NSF
47.085 volgers
1 w

...

Sport- en speelgelegenheden staan steeds meer onder druk. Deze week debatteerde de Tweede Kamer over Ruimtelijke Ordening. En daarom overhandigde een groep jongeren het Manifest Ruimte van Sport met een duidelijke oproep: creëer meer ruimte voor sport! Tweede Kamerleden [Inge van Dijk Mohammed Mohandis MSc](#) en [Wim Meulenkamp](#) namen het manifest in ontvangst.

Dit jongerenmanifest wordt breed gedragen en is ondertekend door 44 jongerenorganisaties, waaronder veel politieke jongerenorganisaties. De jongeren hebben op 6 januari jl. hun manifest ook aan minister Keijzer en staatssecretaris Karremans aangeboden.

De oproep van de jongeren is meer dan actueel. De [KNVB](#) kwam deze week met het nieuws dat veel verenigingen kampen met wachtlijsten door ruimtegebrek. Vooral in grote steden zijn wachtlijsten een probleem. Het is hoog tijd dat de politiek in beweging komt. En gemeenten gaat stimuleren om een gemeente-eigen ruimtelijke sportstandaard in te zetten.

[#sportgaatnietvanzelf](#)

 **kenniscentrum
sport & bewegen**

Totstandkoming

- Opdracht Kenniscentrum Sport & Bewegen
- Budget vanuit Sportakkoord II
- Werkgroep Ruimte:
 - Ministerie van VWS
 - Vereniging Sport & Gemeenten (VSG)
 - NOC*NSF
 - Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS)
 - Mulier Instituut
- Klankbordgemeenten: Utrecht, Zoetermeer, Altena en Genneep

Synarchis

Meer waarde creëren met *maatschappelijke* voorzieningen

- Diensten:
 - Beleidsontwikkeling (o.a. sport- en bewegbeleid)
 - Beheer & exploitatie (o.a. advies beheervormen)
 - Huisvestingsadvies (o.a. programma van eisen)
 - Projectmanagement (o.a. aanbestedingsbegeleiding)
- Hardinxveld-Giessendam, 35 adviseurs en projectmanagers

IHP versus Accommodatiebeleid

IHP Sport en Bewegen:

- Lange termijn perspectief (10 – 15 jaar)
- Strategische en infrastructurele focus
- Multifunctionaliteit
- Inclusief planning en investeringsagenda

Accommodatiebeleid:

- Korte tot middellange termijn perspectief (4 – 6 jaar)
- Vraag en aanbod
- Vaker inclusief aspecten als beheer & exploitatie of tarieven

Resultaat: digitaal stappenplan

Stappenplan inclusief bijeenkomsten projectgroep (👥)

Stap 0: Bepalen uitgangspositie

Beleidskaders en ambities

- Raadsakkoord
- Sport- en beweegbeleid – Sportakkoord – Speelruimtebeleid
- Omgevingsvisie – Ruimtelijke kaders
- Vastgoedbeleid – Duurzaamheidsbeleid
- IHP Onderwijs – Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
- Nota Sociaal domein – Gezondheidsbeleid

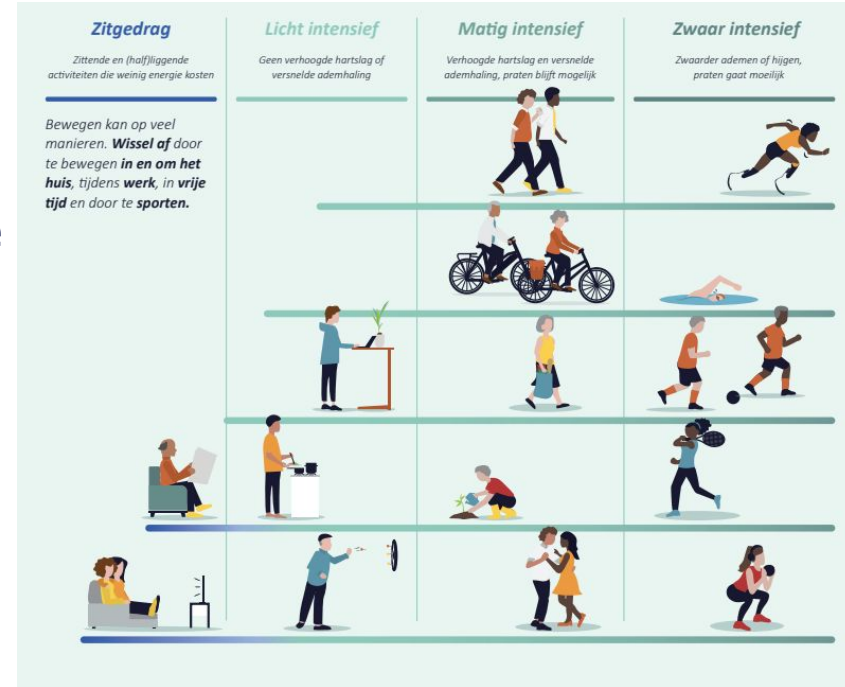
Koppeling andere domeinen

- IHP Onderwijs
- Maatschappelijk vastgoed
- Vele varianten:
 - Sport of alleen binnensport, alleen bewegingsonderwijs, etc.
- Waarde van sport en bewegen

Afbakening

- Binnensport
- Buitensport
- Sport en bewegen in de openbare ruimte
- Zwemwater

* *Planning, projectorganisatie & risico's*

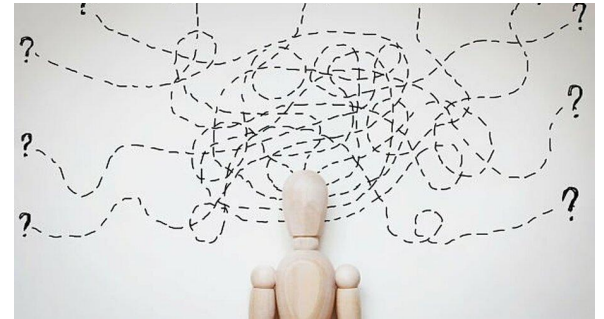
Stap 1: Inventarisatie

Stap 1: Inventarisatie

Van afmetingen, roosters, technische staat en verduurzamingsmaatregelen tot knelpunten.

- Aanbod (inclusief kwaliteit en spreiding)
- (Knelpunten en wensen) gebruikers
- Bezetting

* *Informatie en participatie*

Stap 2: Trends en ontwikkelingen

Stap 2: Trends en ontwikkelingen

- DESTEP
- Ruimtelijke ontwikkelingen
- Sport- en beweeggedrag
- Ontwikkelingen accommodaties
- Regionale plannen, gemeentelijke beleid, sportbonden

Home Kernindicatoren Toekomstverkenning Op de kaart Beleid Verdiepend onderzoek Zoeken

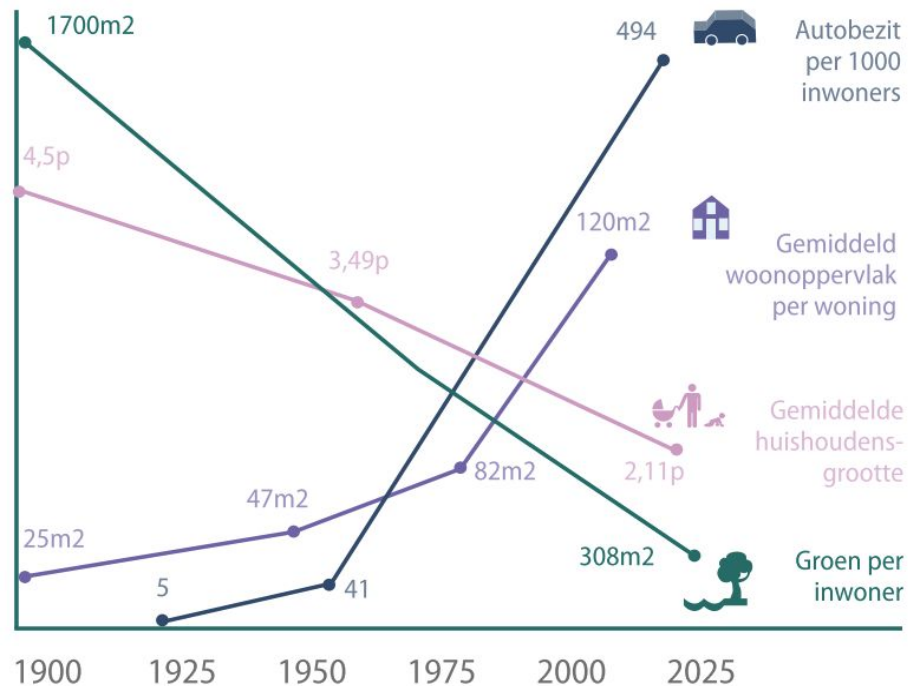
Feiten en cijfers over sport en bewegen

Het RIVM draagt bij aan de kennis over sport en bewegen voor sportbeleid en sportpraktijk met resultaten uit eigen onderzoek, en met de coördinatie en validatie van onderzoek van derden. Dit doet het RIVM in Nederland, maar ook internationaal, met een bijdrage aan beleidsmonitoring en –evaluaties voor de Europese Commissie.

<https://www.sportenbewegenincijfers.nl/>

Druk op de ruimte

- Woningbouw
- Mobiliteit
- Energie
- Water en bodem

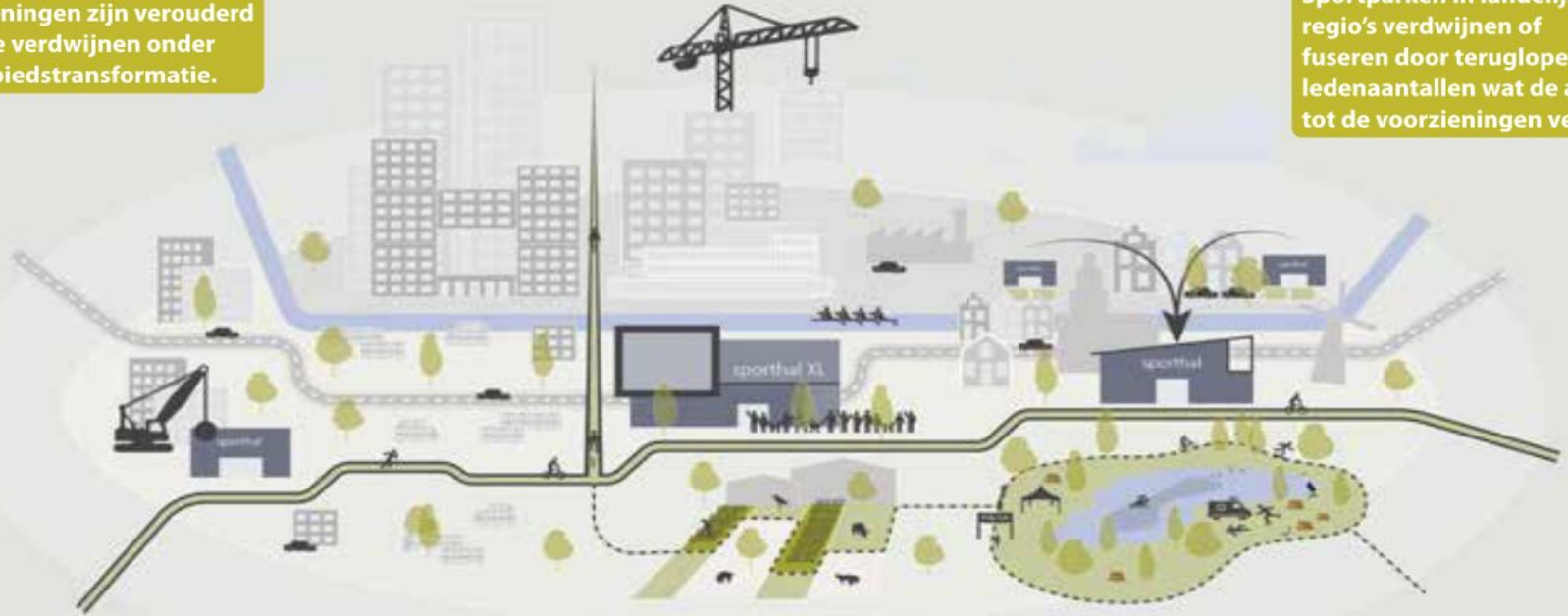

Bron: NOC*NSF (2024) [Ruimte geven aan Sport](#)

Binnensteden worden verdicht zonder voldoende ruimte te maken voor sport en bewegen. Bestaande buitensportfaciliteiten liggen ver van de woongebieden.

Wederopbouw wijken zijn aan vernieuwing toe: buurt- en sportvoorzieningen zijn verouderd en dreigen te verdwijnen onder druk van gebiedstransformatie.

Sportparken in landelijke regio's verdwijnen of fuseren door teruglopende ledenaantallen wat de afstand tot de voorzieningen vergroot.

Landschappen en natuurgebieden worden steeds vaker gebruikt als recreatie- en sportruimte wat conflicteert met biodiversiteitsdoelen en leidt tot conflicten tussen de gebruikers.

Manier van sport en bewegen

Hoe:

- Alleen, georganiseerd
- Samen met vrienden en/of familie
- Als lid van een sportvereniging
- Als klant bij een sportaanbieder

Waar:

- In de openbare ruimte
- Bij een sportaccommodatie
- Bij een ondernemende sportaanbieder

Manier van sport en bewegen

Bron: NOC*NSF (2024) [Zo sport Nederland](#)

Stap 3:

Normen en kengetallen

Stap 3: Normen en kengetallen

- Binnensport
 - Draagvlakcijfers
 - Richtlijnen
 - Onderwijs
- Buitensport
- Zwemwater
- Sport en bewegen in de openbare ruimte

Sportinfrastructuur.nl

Sportinfrastructuur.nl is hét startpunt voor iedereen die aan de slag wil met de realisatie, exploitatie en renovatie van veilige en duurzame sportaccommodaties.

<https://sportinfrastructuur.nl/>

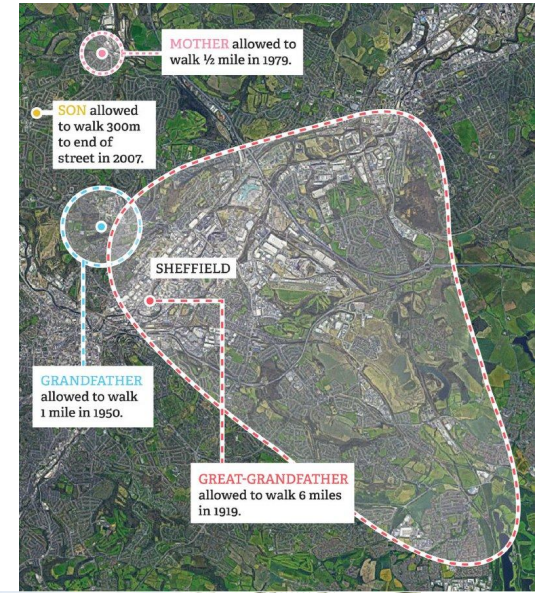
Vier principes - de actieve buitenruimte

1. VOLDOENDE RIJMTE

2. OP BEREIKBARE AFSTAND

3. VOOR IEDEREEN

4. MULTIFUNCTIONEEL

Ontwikkeling sport- en beweegruimte richtlijn

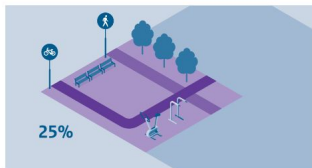
- Insteek is een referentie-richtlijn.
- Richtlijn voor ruimte voor:
 - Accommodaties (georganiseerde sport en fitness)
 - Sporten en bewegen in de openbare ruimte
 - Buitenspelen in de openbare ruimte
- Zowel nabijheid als percentages ruimtegebruik.
- Deze richtlijnen kunnen gebruikt worden bij ruimtelijke planvorming in gemeenten.
- Context-afhankelijk
 - Hoeveelheid gebruikers (hoge bevolkingsdichtheid) versus hoeveelheid openbare ruimte.

Aan de slag Vuistregels **Bewegen**

Minimaal 25% van de openbare ruimte om te bewegen

Geef voldoende ruimte om te bewegen. Minimaal 25 procent is primair bedoeld voor bewegen, spelen en sporten in de openbare ruimte.

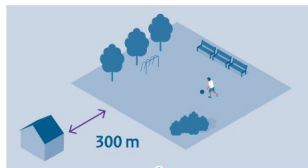
Binnen 200 meter speelplek voor jonge kinderen

Binnen 200 meter loop- of fietsafstand vanaf ieder huis is een speelplek, in de openbare ruimte, geschikt voor kinderen tot en met 12 jaar.

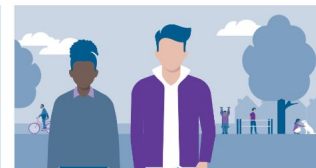
Binnen 300 meter aaneengesloten beweeggroen

Ieder huis heeft binnen 300 meter loop- of fietsafstand toegang tot aaneengesloten beweeggroen van minimaal 1 hectare.

Binnen 400 meter spelen of sporten voor iedereen ouder dan 12 jaar

Binnen 400 meter loop- of fietsafstand vanaf ieder huis is een speel- of sportplek, in de openbare ruimte, geschikt voor iedereen ouder dan 12 jaar.

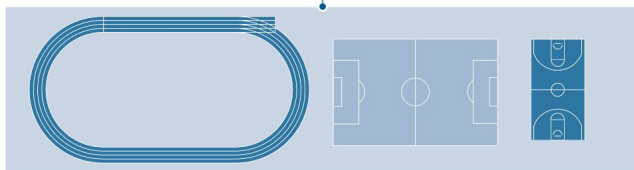
Voorzieningen voor dagelijks leven op 800 meter

Ieder huis heeft dichtbij, binnen 800 meter loop- of fietsafstand, een supermarkt, huisartsenpraktijk, basisschool en OV-halte.

Diversiteit aan sportaccommodaties binnen 1500 meter

Ieder huis heeft binnen 1500 meter minimaal drie typen sportaccommodaties.

<https://www.rivm.nl/publicaties/een-gezonde-inrichting-van-de-openbare-ruimte>

Stap 4:
**Analyse toekomstige
vraag en aanbod**

Stap 4: Analyse toekomst vraag en aanbod

- Ontwikkelopgaven
- Scenario's

**Stap 5:
Uitwerking in
investerings en planning**

Stap 5: Uitwerking investeringen en planning

- Samenvatting opgaven
- Investeringsramingen
- Planning

10.2 Overzicht van de totale investeringskosten

De accommodatiebehoefte (nieuwe voorzieningen, aan te passen voorziening) en de verduurzamingsopgave leiden tot de volgende investeringen. In paragraaf 10.3 zijn de uitgangspunten bij de investeringskosten weergegeven.

Zwemwater/zwembaden

Omschrijving	Investeringskosten	Planning
Nieuw zwembad, 25 x 10 meter, inclusief voorzieningen, pp 2024	€ 10.800.000	2035 – 2040

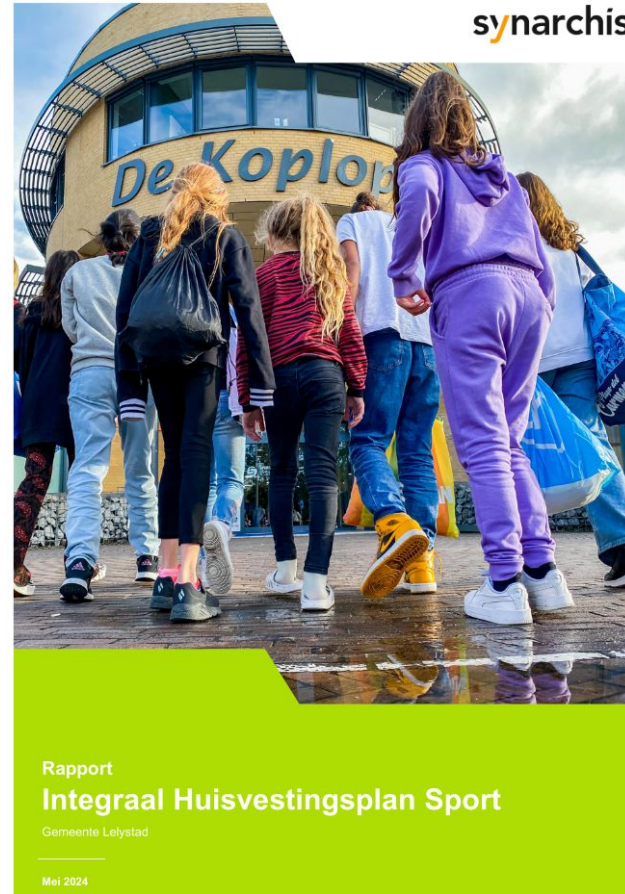
Binnensportaccommodaties

Omschrijving	Investeringskosten	Planning
<i>Nieuwe en aan te passen binnensportaccommodaties</i>		
Blaashal voor hockey (2 zaalvloeren)	€ 735.000	2025 – 2026
Uitbreiding sportcomplex De Rietlanden met 8 zaaldelen (*)	€ 34.700.000	2028
Turnhal (35 x 24 meter), als onderdeel van sportcomplex De Rietlanden (meerkosten), exclusief trampolineruimte (**)	€ 3.400.000 - € 6.100.000	2028
Meerkosten voor behoud van functie sportzaal	€ 0 – € 400.000	2027
Verbeteren functionaliteit gymzalen, 4 bergruimtes (50 m² netto)	€ 660.000	2027
Realiseren clubgebouw en berging tafeltennis	€ 953.000	2027
<i>Verduurzaming sportaccommodaties</i>		
Verduurzaming De Rietlanden, inclusief huidige turnzaal	€ 930.000	2025 - 2028
Verduurzaming De Koploper (gehele complex)	€ 8.293.000	2025 - 2032

Stap 6: Rapportage

Stap 6: Rapportage

- Van concept naar definitief
- Publieksversie

Stap 7: Evaluatie en herijking

Stap 7: Evaluatie en herijking

- Verbeteringen of aanpassingen
- 1x in de 4 jaar

Vragen?

martijn.vanhulsteijn@synarchis.nl

marjanne.steenhuis@kenniscentrumsportenbewegen.nl